

Svar på Pirjo Ala-Kapee-Hakulinens och Tarja Eklunds och 51 andra ledamöters motion om att förbättra livskvaliteten för personer med minnessjukdom och att grunda projektet Omakylä-projekt i Vanda

VD/2069/00.02.00.03/2020

RV/TA/HP/RÅ/MLL/RN/TH/KK/KW

Pirjo Ala-Kapee-Hakulinen och Tarja Eklund och 51 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

"Befolkningen åldras och antalet personer med minnessjukdom ökar oroväckande. Det är skäl att förbättra boendetrivseln för personer med minnessjukdom med ett gott och värdigt liv som målsättning. I många länder har man tagit modell från Holland där man har byar för personer med minnessjukdom, där invånarna kan röra sig fritt och ägna sig åt ett mångsidigt utbud av olika hobbyverksamheter. Gårdsområdena är välplanerade enligt invånarnas behov. Byn är övervakad och trygg. Området har en mångsidig service, en egen butik, restaurang, kyrka, verkstäder, klubbar och naturligtvis också bra hälsovårdstjänster. Livet upptas av allmänt vardagsliv och hobbyer.

Flera städer i Finland planerar sådana byar för personer med minnessjukdom som man har i Holland, där invånarnas livskvalitet förbättras. Det är också skäl för Vanda att vara med i detta arbete. Stadsplaneringens och markanvändningens uppgift skulle nu vara att söka ett lämpligt område och en lämplig tomt för projektet, till vilket man via konkurrensutsättning och partnerskapsprojekt kunde få någon som genomför och bygger projektet. Social- och hälsovårdsväsendet och äldrerådet måste vara med i detta samarbete ända från början. Det är också viktigt att man har ett gott samarbete med projekten i de andra städerna. Projektet i Vanda kunde utgöras av radhus, en naturnära byggemenskap i anslutning till den övriga bosättningen.

Vi som undertecknat motionen förutsätter att:

Vanda stads stadsplanering och markanvändning söker ett lämpligt område och en lämplig tomt, på vilken projektet Omakylä för personer med minnessjukdom kan börja förverkligas genom konkurrensutsättning tillsammans med olika samarbetsparter."

Stadsfullmäktige 24.2.2020 § 17

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för social- och hälsovård, stadskulturens verksamhetsområde och stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

Enligt en undersökning som gjorts av miljöministeriet åldras befolkningen i Finland i snabb takt. Antalet personer över 75 år beräknas fram till år 2040 öka med 400 000. Enligt denna prognos stiger det totala antalet äldre till 910 000 personer, varvid deras andel av befolkningen ökar till 16 procent. (Olli Oosi, Jeremias Kortelainen, Tuomas Luukkonen & Katri Haila, Mellanformer av boende för äldre – nuläge och

framtida behov. Miljöministeriets publikationer 2020:8.) År 2040 kommer 29 300 personer att vara över 75 år i Vanda, vilket är 10 % av befolkningen (för närvarande 6 %).

För att stödja kommunerna när det gäller att förutspå förändringar i den åldrande befolkningens boende och förbereda sig för att utveckla olika boendeanternativ och bostadsområden har miljöministeriet inlett det treåriga programmet Åtgärdsprogram för äldres boende 2020–2022. (Miljöministeriet 2020).

Stadsfullmäktige har framfört ett krav till äldre- och handikappservicen om att göra en utredning om äldreservicens helhet och som en del av denna utarbeta ett åtgärdsprogram om förverkligandet av olika boendelösningar för äldre. Planeringen av gemenskapsboenden som projektet Omakylä har inkluderats till att utgöra en del av åtgärdsprogrammet. I åtgärdsprogrammet kommer man att beakta olika boendeanternativ för äldre.

Äldre- och handikappservicen har i samarbete med andra aktörer inlett planeringen av Dickursby äldrecenter. Möjligheten att placera olika lösningar med gemenskapsboenden som Omakylä-projektet i anslutning till Dickursby äldrecenter i Simonsböle utreds. Planändringen för området inleds vid markanvändningen våren 2020. I planprojektet planeras ett gemenskaps- och servicekvarter med ett mångsidigt bostadsbestånd och en ny typ av kvarter för flera generationer, vilket stöder äldre personers boende i hemmet, minskar känslan av ensamhet och otrygghet och ökar boendetrivselsn. En lösning med gemenskapsboende i stil med Omakylä-projektet kunde förverkligas stegvis, i det första steget byggs Dickursby äldrecenter i samarbete med VAV. I det andra steget byggs det ordinarie bostadsbeståndet, där det reserveras bostäder för seniorboende. Vid uppgörandet av projektplanen för Dickursby äldrecenter beaktas flexibla ändringsmöjligheter, vilket stöder det att boendet redan från planeringsskedet omfattar möjliggörande av service av olika slag och gemenskap som ett element.

I projektplaneringen används WHO:s guide Global Age- friendly Cities: A Guide, som innehåller åtta olika temaområden, genom vilka man kan fastställa och bedöma äldrevänliga faktorer vid utvecklingen av bostadsområden i stadsmiljön. (Jere Rajaniemi, Erja Rappe. Främjandet av äldrevänliga bostadsområden och tätorter. Miljöministeriets publikationer 2020:2).

Äldre- och handikappservicen, stadskulturen och stadsplaneringen anser att motionen är viktig och har tagit med planeringen av olika lösningar för gemenskapsboende till att utgöra en del av planeringen av Dickursby äldrecenter.

Äldrerådet har gett sitt i utlåtande om saken och tycker att det är ett utmärkt projekt.

Stadsstyrelsen 18.5.2020 § 12

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Pirjo Ala-Kapee-Hakulinen och Tarja Eklund och de 51 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 15.6.2020 § 9

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Vidare antecknades att Socialdemokratiska fullmäktigegruppen lämnade in följande protokollsuttalande i ärendet, som understöddes av fullmäktigeledamoten Minna Kuusela, Centerns fullmäktigegrupp, Kristdemokraternas fullmäktigegrupp och Vänsterförbundets fullmäktigegrupp:

"Projektet Omakylä förverkligas som ett eget pilotprojekt. För projektet bildas en egen planeringsgrupp och söks en lämplig plats samt en genomförare genom konkurrensutsättning. Samtidigt kan planeringen av en mer omfattande bostadshelhet för äldre samt välfärdstjänster förverkligas med avseende på Dickursby äldrecenter och VAV:s seniorbostäder. Dessa projekt är dock inte bundna till varandras konkurrensutsättningar eller byggtidtabeller."

Bilaga:

- motion undertecknad av Pirjo Ala-Kapee-Hakulinen och Tarja Eklund och 51 andra ledamöter om att förbättra livskvaliteten för personer med minnessjukdom och att grunda projektet Omakylä-projekt i Vanda

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Minna Lahnalampi-Lahtinen, direktör för äldre- och handikappservicen 050 312 1815, [fornamn.efternamn\(at\)vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn(at)vantaa.fi), Ritva Nyberg, utvecklingschef, tfn 040 062 9536, [fornamn.efternamn\(at\)vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn(at)vantaa.fi), Tomi Henriksson, chef för boendeärenden, tfn 050 318 0992, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)